

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 49. ANULU XV.

Sabiu, in 1830 Iunie 1867.

Telegrafulu este de doue ori pe septemana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ur' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pens a celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirala, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

PROGRAMA

Esamenelor semestrului II. anului scolasticu 1866/7 in institutul archidiecesanu in Sabiu.

Dilele. Inainte de amedi dela 8 ore
Luni, 19 Iunie. Pastoral'a si Catichetic'a cl. a. III.
Marti, 20 Iunie. Moral'a cl. a. II.
Mercuri, 21 Iun. Istori'a bisericésca cl. an. I.
Joi, 22 Iunie. Dreptulu Can. cl. an. III. Gramatic'a Ped. an. I. II.
Vineri, 23 Iunie. Dogmatic'a cu Polemic'a cl. a. I.
Sambata, 24 Iun. Cantările si tipiculu.
Dumineca, 25 Iun. Doxologi'a si solemnitatea incheierei.

Dupa amedi dela 3 ore.
Computulu si Geografi'a Pedag. an. I II.
Pedagogi'a cl. an. III. Ped. an. II.
Essegetic'a cl. an. II. III.
Introducerea in s. Scriptura cl. an. I. II.
Marturisirea Ortod. Ped. a. I. Istori'a bis. Ped. a. II.

Ordinaciune ministeriala.

Ministeriulu regescu respundiatoriu, tinendu-si de o detorintia de capetenia a restabili sfera de activitate constitutiunala a jurisdictiunelor publice, si pana atunci, pana candu referintiele Ardealului cu privire la sectiunea 5. alu art. de lege din Posiouna a VII din an. 1847/8 pe calea legislatiunei catu mai curendu se voru regula, pe bacea inputernicirei primite dela diet'a ordina urmatoarele:

1. Comitatele ardelene, distr. Fagarasiulu si a Nasaudului, cum si scaunele secuiesci se voru reprezenta prin comitete permanente, cari suntu chimate pana la regularea definitiva a jurisdictiunelor, in privint'a trebiloru interne a jurisdictiunelor, a esercea activitatea congregatiunelor generali de mai nainte; spre acestu scopu suntu a se conchiamá acei membri a comiteteloru comitatense, districtuali si scaunali, infiintate in an. 1861 si si puse cu aprobarea guvernului in activitate, cari se mai afla in vietia.
2. Chefulu jurisdictiunei impartasindu comitetului astfelu reactivatu instructiunea presenta, care va fi stensu de a se observa pana la dispositiunea din partea legislatiunei, in cea din antea siedintia a comitetului va depune juramentulu dupa formul'a prescisa, care i se va impartasi pe calea ordinaciunei.
3. De ore-ce pe anulu curente 1867 tote onerele publice suntu deja aruncate, prin urmare si acoperirea speseloru a jurisdictiunelor pe anulu acest'a e regulata si stabilita; dreptu aceea pana la ulterior'a ordinaciune, si respective pana la ulterior'a dispositiune a legislatiunei, sumele erogatiuneloru sistemisate actu fipsate, cum si modulu si procedur'a de presentu observata in privint'a asemanrei atatu ale acestoru sume catu si ale altoru spese ce veniu periodice a se asema, — si pe venitoriu se sustinu; prin urmare platile emploiatiloru si a servitoriloru, precum si provediamintele oficiose fipsate, remanu in catimea loru de acum.
4. Cea din antea afacere a comitetului representativu e alegerea oficiatiloru, si inca astfelu, ca sustinendu-se pentru oficiati administrativi si celalaltu personalu statulu si numerulu de presentu sistemisatu, — in privint'a dregatorieloru de cercu, pana la regularea prin legislatiune, va fi a se restabili organizatiunea de pana la anulu 1848, dupa care are sa fia in comitate pentru fia-care cercu unu Jude primaru si unu vice-comite, in scaunele secuiesci — luandu afara scaunulu Ariesiului — pentru fia-care cercu cate unu vice-jude regescu, mai incolo in scaunulu Ariesiului numai unu vice-jude regescu, in districtulu Fagarasiului numai unu vice-capitanu si in districtulu Nasaudulu, care s'a infiintiatu interimalu la anulu 1861 in asemanare cu districtulu Fagarasiui, earasi numai unu vicecapitanu. Si anume sub alegere cadu in comitate: Judii primari, V. Comiti, Perceptorii domesticali, Notarii primari si V.-Notarii, Judii tractuali, Archivarii;

in districte: V.-Capitanii, Perceptorii domesticali, Notarii prim. si V.-Notarii, Judii tract., Archivarii;

in scaunele secuiesci: V.-Judii reg., Perceptorii domesticali, Notarii prim. si V.-Notarii, Dulonii si Archivarii.

In privint'a Ingineriloru si a mediciloru, in casu de aru veni unu postu vacante, e a se sustine pana la alta dispositiune usulu dinainte de 1848.

Implerea celorlalte posturi de manipalatiune si de servitori, pana la alta ordinaciune se va efeptu de catra chefiu jurisdictiuneloru sub inspectiunea guvernului.

In comitate si districte pentru fia-care postu ce cade sub alegere au sa propuna Comitiu si Capitanii supremi cu privire la diferitele nationalitati si religiuni celu putinu cate trei, si celu multu cincii individi apti, tinendu inaintea ochiloru de indrepitariu: caracterulu solidu, capacitatea si prax'a in servitiu.

Alegerea oficiantiloru din cei propusi se face cu majoritatea absoluta de voturi a membriloru comitetului representativu cari suntu de fatia.

In scaunele secuiesci alegerea libera fara candidatiune a oficiantiloru administrativi, ce cadu sub alegere, pana la alta ordinatiune a legislatiunei se sustine dupa usulu legale de pana acum'a; dreptu aceea membriu comiteteloru din scaunele secuiesci, cari voru lua parte la alegere, voru esercea alegerea in intielesulu acest'a, luandu in vedere de ochi qualitatile mai susu atinse, cerute pentru oficiantii administrativi.

Oficiatii alesi astfelu in comitate, districte si in scaunele secuiesci cu majoritate absoluta de voturi, numai decatu se jura spre ducerea oficiului, si rezultatulu restauratiunei ea se areta numai decatu Guvernului reg. spre seientia si spre asemanarea salarieloru si altoru competintie, care competu oficiatiloru alesi dela diu'a introducerei loru in oficiu.

5. Oficiatii alesi depunu juramentu in siedintia comitetului, seu la insarcinarea acestui'a in manele chefulu jurisdictiunei, ear cei denumiti afara de alegere lu depunu numai inaintea chefulu jurisdictiunei.

6. Comitiu si Capitanii supremi si Judii regesci supremi suntu indreptatii in urm'a puterei date loru prin alu II art. de lege ardelenu din 1846/7 a denumi substitutore pentru posturile care cadu sub alegere in casu candu aru deveni vacante, insa numai pe tempulu pana la cea mai de aproape siedintia a comitetului, pana cendu adeca se va pute tine alegerea.

7. In casu, candu oficialii alesi aru comite crima ori delictu, mai incolo in casu de neglegerea oficiului seu pentru alte fapte nelegiuite, pe respectivulu oficiatu dupa cercetarea dusa in contra lui seu de catra chefulu jurisdictiunei, seu decatra unu altu oficiatu delegatu spre acest'a de chefulu seu de comitetulu representativu, — lu va pedepsi comitetulu cu demisiune.

Comitiu, Capitanii, si Judii regesci supremi —

caror'a le compete deplin'a putere disciplinara asupra oficiatiloru si servitoriloru denumiti de densii — au dreptu in casurile susu atinse a suspenda pe respectivii oficiati dela oficiu si salariu pana la decurgerea cercetarei.

8. Comitetele in privint'a ordinii objecteloru pertractande, cum si in privint'a ordinii si a modulu consultarei, pana la dispunerea legislatiunei, au sa se acomodeze dupa prescisele articolului de lege transilvanu XII din 1791, — observandu-se, ca cauzele judeciari si care se tinu de administratiunea justitiei, pe langa schimbarea referintieloru ce a urmatu, nu potu fi objectulu decisiunei comiteteloru, din care cauza alinea e) de sub punctulu alu 4-lea a susu citatului art. de lege pana la dispunerea legislatiunei se suspendeaza. Chefiu jurisdictiuneloru se voru tine asemena de prescisu acestui'a art. de lege in privint'a convocarei periodice seu estrordinarie a comitetului representativu.

9. Siedintiele comiteteloru suntu publice, ascultatorii in sa au se ocupe locu deosebitu si sa se retina dela ori ce manifestatiune de complacere seu neplacere, caci la din contra presedintele pre conturbatorii de linisce seu dupa impregiurari si pe toti ascultatorii ei pote da afara.

Asupra objecteloru nu e ertata volisarea secreta.

10. In consultatiunile comitetului i sta fia-cariu membru in liber'a voia a se folosi de ver care din limbele usitate in Ardelu magiara, romana, seu germana, — asemena norma fiindu valida si in privint'a limbei eschiteloru ce voru veni su pertractarea comitetului.

11. Comitetulu va intrebu sigilulu celu vechiu legalu alu comitatului, districtului ori scaunului, si pana la o alta dispositiune a legislatiunei relatiunile sele le va indrepta si de aici inainte catra Guvernulu regescu, carui'a i va substerne dupa modulu usitatu si protocoalele siedintieloru sele, spre mai departe asternere la ministeriulu ung. reg., — precum si reg. Guvernu va indrepta ordinaciunile sele in modulu celu vechiu legalu catra univesitate comitatului, districtului, seu scaunului (pe care o reprezenta acumu comitetulu).

12. Fiindu ca si pana atunci, pana candu aru pute dispune legislatiunea, ministeriulu reg. e imputernicitu a emite ordinatiunile si instructiunile administrative debuinciose; comitetele representative, din respectu de a fi asigurata curgerea neconturbata a administratiunei politice, normativele administrative actu vigente nu le potu schimba neci anulá, — dreptu aceea suntu a se accepta dispositiunile ulteriore ale ministeriului regescu.

13. Comitetele repres. a comitateloru, districteloru si scauneloru cum si oficiatii aceloru jurisdictiuni, numai pana la faptic'a punere in vietia a organizatiunei definitive voru remane in positiunea si in oficiile loru, ear atunci comitetulu si corpulu oficiatiloru se va constitui de nou astfelu, pe cumu va dispune in asta privint'a legislatiunea.

14. Administratiunea judiciale in comitate, districte si scaunele secuiesci, si de aici inainte se va esercea deschilinitu de administratiunea politica prin organe deosebi spre aceea chimate, sub inspectiunea Comitiloru-, Capitaniloru-, si a Judiloru regesci supremi.

Judecatoriile si judetiele constituite in jurisdictiuni pentru administrarea justitiei, pana la alta ordinatiune remanu in organizatiunea loru ei cu statulu personalu de acum, si functiunea acelor'a va fi si de aici inainte continua si permanente.

Un'a dintre problemele ministeriului regescu e, ca in urm'a imputernicirei primite dela dieta, de-si interemalu, se face debuinciosele dispositiuni si indreptari, ce se ceru in interesulu administrarei justitiei si spre mai repede decurgere a procedurii, — in sa si pana atunci, pana candu pre calea le-

gislativei sau a ordinatiunii si-aru putea catu mai curenda realizã intentiunile se in privinta justitiei, pentru ca cu privire la intrevinã schimbãre esentiale a referintieloru sa se ocolãscã vãtmãrea intereseloru de dreptu privatu, sãduirea creditului publicu, si cã sa nu fie impededã continuitatea in administrarea justitiei; procesurã judecãtorescã si normã juridictionale de prezentu in Ardãlu vigente, interimalu voru remanã in vigore, si asiã judecãtoarele din comitate, districte si scaunele secuiesci i-si voru continuã functiunile se in intiesulu acelororu norme.

Pentru cã juridictionile totusi si in starea acestã exceptionale si provisoria sa-si pãta eserceã constitutionalmente influinta seã pre caleã alegerei, de-si cu õresi care restringere, ce s'a aretat de lipsã pentru marea insemnãtãte a intereseloru justitiei si pentru starea exceptionale a referintieloru de fatia; asessorii judecãtoareloru juridictionali, — intielegendu-se aici si cei incredintiati cu judecãtorii singulariã, — fiscalii primari si vice-fiscalii, notãrii, cum si asessorii sedrielor orfanali cei salarisati si cei onorari, pre lãnga candidãrea din partea Comitiloru, Capitaniloru si a Judiloru regesci primari, se potu luã de cãtra comitele reprezentative pãna la alta dispunere a legislatiunii sub alegere cu majoritate absoluta de voturi.

Spre care scopu chefi juridictioniloru voru propune pentru fia-care postu cãte trei individi apti dintre aceiã, cari prin probitateã caracterului prin castigatele sciintie juridice si desteritate practica dovedita cu documente, mai incolo prin doveditã practicã purtare a unui oficiu de jude suntu calificati spre aceea.

Si amplotiati judecãtoresci alesi astfel cu majoritate de voturi voru depune juramentulu in siedintiã comitetului, sau din insarcinãrea acestuia inaintea chefulu juridictionei, si rezultatulu alegeloru vine asemenea a se aretã reguliu Guvernu spre sciintia si asemnãrea platiloru.

15. In comitate presiedintiã judecãtoareloru suntu acei judi primari, pre cari ii designãza spre acestã comitele reprezentative, cari prin urmare trebuie sa aiba calificatiunea si capacitateã de jude.

In scaunele secuiesci, cum si in districte fiindu numerulu deregatoriloru de cercu mai micu, din privinta ducerei presiedintiã la judecãtoria, afara de posturile sistemisate de V. Judi reg. si V. Capitanu se mai concede infintiãrea si alegerea inca a unui V. Jude regescu in fia-care scaunu secuiescu si a unui V-Capitanu in fia-care districtu, cu care posturi va fi impreunatu presiedintiã judecãtoarei, inãsa acesti presiedintiã ale judecãtoareloru cã unii cari au sa implinãca functiunile de jude, suntu a se alege si in scaunele secuiesci pre lãnga candidatiune in modul prescripu in punctulu alu 14.

16. Salariulu anuale a judiloru primari, a vice-capitaniloru si a vice-judiloru regesci cari au sa

duca presiedintiã la judecãtorii se sistemisãza cu privire la ocupatiunea loru continua si permanente in 1000 fl. v. a.

17. Chefi juridictioniloru in urmã schimbãteloru referentie nu mai au quidem puterea — ce le-a competatu mai de multu in intiesulu legiloru ardeleni — de a administrã justitiã nemijlocitu, totusi voru eserceã dreptulu de suprãinspectiune asuprã judecãtoareloru, a judetieloru, si a personalulu acelorã, — si de-si nu iãu densii a mãna nemijlocitã conducere a judecãtoareloru, totusi in puterea dreptului loru de suprãinspectiune suntu indreptãti din tempu in tempu a compãrea in siedintile judiciãli, acolo a presiedea, a luã cunoscintia despre pertractãrea cauzeloru, a controlã si a solicitã grabnicã si acuratã decurgere a cauzeloru, si despre cele observate a face aretãrile si propunerile trebuinciose la respectivele deregatorii mai inalte.

Totu densii voru denumi pre vice-notari onorari, pre vice-fiscalii onorari, pre oficialii de manipulatiune si pre servitori, dupã ascultãrea si la propunerea presiedintiloru judecãtoresci.

18. Decisiunea intrebãrei, — cã in juridictionile acelea, unde de prezentu se afla douã judecãtorii cu resiedintiã in deosebite locuri, sa se retina acestã si pre venitoriu? si in casu candu aru fi sa se retina, unde sa fie resiedintiã acestoru judecãtorii? mai incolo cã care tracturi administrative a juridictioniloru sa se asemeneza unui asessoru de judecãtoria, cã jude singulariu? si cã judecãtoarele aceste singulare sa se retina in numerulu prezentu? — sta in competentiã comitetelor respective, inãsa fiindu cã in organizatiunea de acum fãra invoireã ministeriulu ung. reg. de justitia nu se pãte face schimbãre, asiã dara pentru de a pute esoperã astfelu de schimbãri suntu a se asterne conclusele comitetelor la Guvernu regescu.

19. Asuprã cauzeloru disciplinari a presiedintiloru, asessoriloru si a oficialiloru judecãtoresci nu va avã comitetulu nici o influinta, ci in privinta acestã se sustinu pãna la alta ordinatiune normativele actu sustãtoare.

20. Judecãtoarele cum si judetii si personalulu acelorã ce sustau actu, sau se voru infintiã interimalu in formã si cu sferã de activitate ce se va prescrie de ministrulu ung. regescu, remanu asidãrea in starea si in oficiulu loru numai pãna la facticã punere in vietã a organizatiunii definitive iãra atunci judecãtoarele si judetiele cum si personalulu acelorã se va constitui de nou astfelu, dupã cum va dispune legislatiunea.

21. Dupã conclusulu dietei transilvane din 20 Iunie 1848 de sub Nr. protoc. 58 punctulu c) se anumerã intre afacerile ministeriulu ung. reg., ba si fiindu si provocatu spre acestã ministeriulu, cã articuli de lege XXIII si XXIV a dietei magiare din 1847/8 sa-i punã in vietã si in Ardãlu astfelu,

cã articulu de lege privitoriu la cetãtãle libere regie sa se estinda atãtu asuprã cetãtãloru ce au dreptu de a tramite deputati la dieta, cãtu si asuprã tuturoru altoru orãsie provideute cu magistrãte regulate si asuprã comuneloru, — afara numai de cetãtãle lib. reg. si alte orãsie din juridictionile sãtesci, la care din causã referintieloru proprie ale acestoru cetãti cãtra respectivulu cercu, prescrisele articulu de lege susu atinsu nu se potu aplicã; deci cu facerea dispositiuniloru debuinciose in asta privinta, luandu in vedere principale esprese in instructiunea presente, cum si antecedentele si impregiurãrile locali, se insarcinãza commissariulu reg. din Ardãlu cu aceã semnificatiune; cã alegerea pentru postulu de antiste orãsianu, care pãna acum a debuitu sa se intãrescã dela loculu pre inaltu, si de aici incolo pãna la dispunerea legislatiunii va fi a se asterne spre intãrire, mai incolo, cã dispositiunile in privinta judecãtoareloru numai in acele orãsie potu avã acum deodãta locu, care de prezentu au propriã loru juridictione judecãtorescã, si in fine, cã suprãinspectiunea gubernulu asuprã administrãrei averi si asuprã preliminãrei speseloru comunali atotu in orãsie cãtu si in sãte, pãna la ulterioã regulare, e de a se sustinã in vigore.

Antistii cetãtãnesci si de aici incolo voru purtã numirile de pãna acum.

Incãtu cetãtãle, care de prezentu eserceãza propriã juridictione judecãtorescã, din privinta administrãrei justitiei aru avã dreptu de a pretinde ajutoriu din casã statulu, in privinta acestã in casurile obveninde suntu de a se face deosebite propuneri motivate, retinendu-si ministeriulu reg. siesi hotãrirea asuprã astoru feliu de propuneri.

22. Fiindu cã in privinta organizãrei juridictioniloru sasesci nu subversãza de asta data debuitã de a face dispositiuni, ministeriulu reg. i-si retine siesi dreptulu de a dispune in casurile obveninde.

23. Cu esecutãrea acestoru directive si cu facerea dispositiuniloru debuinciose se incredintiãza commissariulu regescu din Transilvaniã.

Postulu Capitanu supr. alu districtulu Fãgãrãsiulu, H. Sea Ioann cav. de Puscaru, e pre lãnga tragerea lefei si tinerea rangulu, pusu in disponibilitate cu aceea, cã mai tãrdiu sa pãta fi aplicatu. In loculu lui e denumitu Concepistulu gov. Ladislau Tamasiu.

In posturile loru se intãrescu comitii supremi: Georgiu Pogãny, Albã inf., — Augustinu Lãdãi, Albã sup. — cont. Fr. Bãldã, Cetateã de Balta, — bar. Lud. Iosicã, Clusiu. — Bar. G. Kemény, Turdã, — Bar. Banffy, Dobocã, — mai departe Capit. supr. din districtulu Nasãudulu, Alesãndru Bohãtelu; in fine provisorii mai remanu in posturile loru Judi primari regesci: Antoniu Miko, Ciucu, — cont. Dion. Kalnok, Treiscaune si Gregoriu Bãldã, Arãsiu. (Estrãsu din f. oficialã.)

POISIÓRA.

Espositiunea universalã dela Parisu din 1867.

(in estrãsu din „Aten. Rom.“)

(Capetu.)

Totu din acestã grupã avemu de tramisu: ape minerale, sare de ocnã si de mare, sãpunuri, luminãri de seu si de stearinu, pãcura de petrolu. Sãrea si petroleurile suntu douã articule de comerciã de cea mai mare insemnãtãte; dejã fia-care din ele aduce folõse insemnãte tieriei, si pentru noi nu remane cea mai mica indoiãla cã preste putinu tempu aceste folõse se voru insuti.

Din clasãã teletinuriloru si a peiloru crude inã avemu de tramisu. In adeveru cã tabacariã este inã in stare inãpoiãta la noi, si pentru aceea si importãmu atãta suma de pei nelucrate in strãineãtãte, totusi trebuie sa arãtãmu strainiloru cã posedãmu materia bruta in catãtãmi considerabile, si cã cu tempulu le vomu puteã procurã pei lucrate.

Sã alegemu ce avemu mai bunu din saftianu, teletinuri, mesini si tãlpi, pentru cã sa se pãta constatã starea tabacãriei la noi.

Din blanãria avemu in destulu de tramisu cãci este cunoscutu cã cojocariã subãtre la noi este practicã cu dibãcia.

Amu ajunsu acum la grupãã VI care cuprinde

instrumentele si procedãrile arteloru usuale. Avemu obiecte de tramisu din tãte clasele care compunã acestã grupã, inãsa trebuie sa marturisimu cã mare parte suntu camu primitive. Si in acestã inãsa sa nu credemu cã vomu fi acei din urma: suntu multe nãtuni mai inãpoiãte decãtu noi.

Din materialulu de metalurgia, putemu tramite masinele si planurile sistemulu de esplotatu minele de sare la noi.

Din materialulu si procedãrile de esplotatiune agricola si forestiera, trebuie sa tramitemu mai multe planuri de cultura dupã cum se practicãza la noi in acele mai inãtãte judetie, iãra nu de acele planuri tipãrite de õmeni remasi inãpoi si de teoria si de practica, si care la ocasiuni date se apuca de copiãza cãrtile si consiliãza romãniloru cã sa prãsescã pastrãvi in nomolulu celestieloru; planuri si modeluri de constructiuni rurale, precum: magazii, grajduri, poverni, mori de apa, si alte; pluguri, rastie, cara, grãpi, tãscuri si linuri si totu feliulu de masini si scule intrebuintate la noi in agricultura. Se voru tramite asemenea modeluri de herestãre sau jogãre.

Scule si instrumente de pescuitu si venãtu inã avemu. Astfelu suntu: unditiele, scirtãsiurile, plãsele, navõdele, mincõgele, cõsiurile, ostretiele, versele, cursele de lupi si ori-ce prindietori de animale si paseri.

Din materialulu si procedãrile usineloru agricole si industrieloru alimentãrie, avemu de tramisu modeluri si planuri de casiarã si lãptãriã, de berãriã, de poverni de mori, de stabilimente sericãle,

de brutãriã, de ulcierã si alte.

Din clasãã materialulu si procedãriloru de tiesutu si frãngãria trebuie sa tramitemu tãte sculele intrebuintate pentru a tiese pãna, dela juri pãna la reshoiu, cu atãtu mai multu cã acestã industria se practicãza la noi in familia, aceea ce nu se face in tierile inãtãte. Voru vedea strainii cu ce scule primitive inteligentele nãstre tierãne, tiesu acele stufe de metãsa si de bumbacu atãtu de frumõse si de fine.

Din curelãria avemu de tramisu totu feliulu de hamuri, tacãmuri de calãria si alte obiecte lucrate cu indestula dibãcia de cãtra curelãriã nãstri.

A-siu abusã preã multu de paciãtiãã DVõstra candu a-siu stã sa insru tãte obiectele ce putemu tramite din acestã grupã. De aceea me grabescu a-trece la grupele cele mai insemnãte pentru noi, la grupele VII, VIII, care cuprindu alimentele si productele viã ale agriculturiei. Din aceste douã grupe avemu de tramisu: grãu, porumbu, risca, meiu, orzu, ovesu, alacu; legume precum: fasole, mazãre, linte, bobu, nãutu, cartofi si ori-care alte legumi de grãdina prãspete sau uscate; producte de brutãria si patiseria; untu, cirvisu, slanina; cãrnuri prãspete si sãrate; pesce sãratu si prãspetu; producte de cofetãria, si in fine beuturi, precum: vinuri, bere, rachiu si alte. Dupã acestã simplã enumeratiune fia-care din DVõstra a intiesulu cãtu de multe obiecte avemu de tramisu. Atragemu inãsa atentãnea agriculturiloru nãstri mai cu sãma asuprã grãneloru si vinuriloru. Scimu cã esportatiunea grãneloru este comerciulu nãstru principalu;

Din Pesta.

Siedintia din 22 Iunie o incepem cu interpelationile lui Sig. Bernath s. a. mai intaiu interpeleza pre ministrul de interne pentru egal'a indreptatire a jidovilor; dupa aceea pre ministrul presedinte in privint'a asternerei unui proiectu de lege pentru suplinirea art. d. l. XXII dela 1848 (despre gard'a nationala); alu treilea, interpeleza pre ministrul de culte in privint'a intrebuint'arei Ludovicului spre scopulu otarit'u de lege, totu pre acestu ministru i-lu interpeleza despre nutritatea concordatului si in fine pre ministrul de comunicatiuni si comertiu in privint'a asternerei vreunui proiectu de lege, carele sa aiba de scopu usurarea formarei de societati indigene de vapore si alte intreprinderi, ce sa faca concurentia societatiloru straine, aflatorie in sa tierra, spre a esplota venitul din comunicatiunea si negotiulu din launtru. Tote aceste se tiparescu si au sa fie raspunse de respectivii ministri mai tardu.

Ordinea dilei, la carea se trece dupa unele afaceri de verificari, si bugetu, este o propunere a ministrului de justitia pentru tramitarea unei comisiuni de 15 spre a esamina si a-sida parerea asupra proiectelor de lege ce au sa se asterna dietei. Din acest'a se nasce o discussiune, la care iau mai multi insi parte si care s'a produsu din temerea de unu prejudetiu pre venitoriu, care temere ministrul de justitia o mulcomesce cu dechiararea, ca regimulu nu are nici decum de cugetu a crea prejudetie. Cas'a ins'a a concludu ca deca voru urma depuneri de mandate pre tempulu amanarei dietei presedintele sa fia imputeritu a ordina alegeri inainte de a se intruni dietea, fara ca acestu concludu sa dea cale la vre-unu prejudetiu. — Se decide emiterea comisiunei. Gabr. V ar a d i, carele luase mai intaiu cuventulu in afacerea acest'a si pretinse ca mai inainte trebuie sa se asterna proiectele apoi sa se alega comisiunea, propune acum, ca pana a nu se fipsa diu'a pentru alegerea acestei comisiuni, sa se emendeze passagiulu din propunerea ministeriala intr'acolo, ca desbateru in plenu a proiectelor de legi numai atunci sa aiba locu, dupa ce voru fi trecut, dimpreuna cu darea parerei din partea comisiunei, prin desbaterile sectiuniloru dietali. Ministrul de justitia se invoiesce cu adausul lui Varadi. Pe luni se statoroesce alegerea membriloru in mentiunatul comitetu.

Presedintele aduce la cunoscint'a casei, ca comitetulu carui i se era increditu compunerea protocolulu despre actulu incoronarei e gata cu lucrarea sea. La propunerea lui Bernath se tiparesce si apoi se va impartii intre membrii.

Dupa acest'a se scola Col. G h i e z y si tine o lectiune grea si aspra arangiatoriloru festivitatiei incoronarei. Cu deosebire se arunca cu inculparile pentru locul celu reu, celu avu cas'a reprezentantiloru tieriei in biserica la actulu incoronarei. Re-

presentanti'a nu a avutu unu locu de unde sa pota vede ce-va, si acolo era chiaru si presedintele ei. Asemenea la tribun'a de juramentu pentru presedintele casei reprezentantiloru nu a fostu locu si presedintele casei trebuie sa fia la tote actele cele mari ale tieriei de fatia, ca unulu dintre demnitarii cei d'antaiu ai tieriei. Cere ca cas'a sa se esprime in protocolu, ca pre viitoriu sa faca dietei cunoscutu despre tote intreprinderile loru. Se primesce propunerea si siedint'a se termina.

In siedint'a din 24 Iunie ajunge dela Oravit'a o petitiune de nulificarea alegerii lui G r a n z e n s t e i n. Dupa aceea H o d o s i u presedinteza unu proiectu in afacere de intrebuint'area limbiloru nationalu. Dupa proiectulu seu cas'a aru trebui, ca sa aduca concludu, ca autoritatile si judecatoriile sa intrebuinteze, la pertratari si alte afaceri, limba carea e precumpanitoare in unu tinutu, dupa cum si suna preinaltele ordinaciuni emise in privint'a acest'a; mai departe sa decida dietea, ca tote restringerile intrebuint'arei limbiloru sa se suspenda pana la regularea cestiunei limbiloru. Propunerile aceste se dau la tipariu si se impartu intre membrii dietei.

Dupa acest'a intra membri casei magnatiloru pentru tinerea unei siedintie mestecate spre autentificarea protocolulu dela siedint'a mestecata, carea se tinu inainte de incoronare, precum si spre autentificarea protocolulu luatu cu ocaziunea jurarei custodiloru coronei, inaintea membriloru din ambele casele dietali, in castelulu din Bud'a, in fine a acestui dela primirea diplomei inauguralu si rugarea din partea dietei ca MM. LL. sa binevoiesca a primi a se incorona.

Continuandu-se siedint'a casei deputatiloru Em. I v a n k a interpeleza pre ministrul Andrassy, deca legea de inarmare asternuta in senatulu imperialu care porta titulu pentru monarchia intr'aga afara de marginea militaria, — i este cunoscuta si s'a facutu cu scirea lui, pentruca elu vede in aceea vatemate drepturile Ungariei. La acest'a raspunde min. de justitia, ca min. ung. nu are scire despre titulu, sub care s'a adusu legea cestiunata in senatulu imperialu, dara ministerulu va canta a apera drepturile tieriei si mai tardu va da raspunsu mai pre largu in acesta afacere.

Dupa acest'a se face alegerea comisiuniloru de 15 membri si adca un'a pentru petitiuni alt'a pentru darea pareri asupra propuneriloru din partea ministeriului de justitia.

Miletici cere ca pentru propunerile sele sa se determine ordinea dilei, in sa dietea decide a se lua la pertractare numai dupa ce se va aduna iera. Raportulu comitetulu centralu alu sectiuniloru se va tipari si in siedint'a urmatoare se va celi.

Cas'a magnatiloru au autentificatu protocolulu

siedintiei din urma, au celiu protocolulu incoronarei, carele se va tipari si se va impartii intre membri. Cu aceste s'a terminatu siedint'a.

In siedint'a din 25 Iunie anuntia presedintele dietei, ca in urm'a denumiriloru in functiuni si depunu mandatele deputatii Varady, Em. Szabo, Carolu Szasz, Iacobu R a n n i c h e r, Georgiu Ioanovicu si Svetozar Milutinovicu. In cercurile respective de alegere se escriu alegeri noue.

L o n y a i depune pre mes'a dietei o propunere pentru alegerea unei deputatiuni de 15 membri (10 din cas'a dep. si 5 din cas'a magnat.) carea sa se intielega cu deputatiunea senatulu imperialu in privint'a afaceriloru comune deja sanctionate. Se da la tipariu si are sa se puna catu mai curendu la ordinea dilei.

I o a n o v i c i u fostulu notariu alu casei multiamesce pentru increderea si onorea din partea casei; si cas'a ingrijesce de o alegere noua in locu-i.

A l. R o m a n u intre alte interpeleza ca au aflatu ministerulu dupa studiele ce le-a facutu in Transilvania, ca numai Metropolitulu Siolutiu e contrariu uniunei? ca in adeveru se lucra din partea regimulu la curtea din Rom'a ca sa i se dea o dogena si unu vicariu? si deca ministerulu vrea sa pastreze fatia cu Metropolitulu Siolutiu totu purtarea de pana acum in privint'a uniunei (?)

In privint'a drumulu de feru fiumanu aduce R a d i c h o propunere si ministrul Gorove promite a aduce si elu un'a si recunosce ca acest'a e lucru de urgentia.

Resultatulu alegerii de eri e urmatorulu in comisiunea de petitiuni suntu alesi: B o h a t i e l u, Czorda, Csorghe, Detrich, Gal, Iuhasz, Sulyok, Thury, V l a d u, Zsarnay, Sig. Bernath, C. Acs, P. Szontagh, Lad. Tisz'a; in comisiunea de codificatiune: B o m c h e s, Dabsy, Al. Dozs'a, Fulep G o j d u, Lud. Horvath, C. Horvath, Kerkapolyi, Kiralyi, Rath, Vasnay, Manoilovicu, Bonis, Gabr. Varady, Col. Tisz'a.

S y m a y e de parere ca petitiunile ce incurgu la diete sa se aduca la cunoscint'a casei prin presedinte si apoi sa se prede ministeriului, atunci lucrulu comitetulu resp. devine de prisosu si resolutiunile la suplici cu multu mai in graba. Comitetulu se sustine. Siedint'a se intrerupe si se va continua in diu'a urmatoare.

C. P. S. B r a s i o v u in 12/24 Iunie 1867.

Simtiendu-se mai demultu trebuint'a de unu alu treilea Parochu la s. nostra Biserica cu chrasantulu Nicolae, comitetulu parochialu in conformitate cu voint'a generala si amesuratu acteloru sinodale din anulu 1864 escrise concursu pentru ocuparea acestui postu. Concurendu 5 individi, si si anume Dlu Ioane Popea, Professoru la gimnasiulu romanu de aici, Ioane Pascu Parochu in co-

este dara nevoia ca sa punemu in vederea tieriloru occidentale specimene de tote granele ce posedamu. Incatu despre vinuri, cu tote ca pana astadi fabricamu mai multu pentru consumatiunea interiora, totusi avemu vinuri care potu rivalisa cu acele mai renumite din Europ'a; astfelu suntu vinurile de Cotnari, de Dragasiani, de Odobesci, de Delulu mare si altele. Sa ne damu numai mai multa ostenela in fabricatiunea vinuriloru si de siguru ca preste cati-va ani vomu esporta vinuri renumite.

Pentru carnuri si pesci, asemenea sa staruimu a dovedi ca putemu espeda milioane de ocale de carnuri conservate, dupa cum espedeza Americ'a.

Sa nu remaie juactiu alu tieriei din care sa nu se tramitia mustre de produse din acesta categoria, caci inca odata prin grane traimu si vomu trai inca multu tempu.

Din grup'a VIII avemu de tramesu din tote soiurile de animale domestice, precum: cai, asini, catri, boi, bivoli, oi, capre, ramatori, si paseri.

Asemenea trebuie sa trametemu albine si gandaci de metasa. Amu repetit'o nencetatu de vre-o septe ani: sa damu desvoltarea cea mai mare cresterii gandaciloru de metasa caci acesta industria agricola are sa umple tier'a de bani, pentru cuventulu ca suntemu in acele favorabile condituni ale unei localitati sociale. Faptele au adeveritu acele dise de noi, si credemu ca viitorulu le va adeveri si mai cu taria, numai cu conditiune ca noi sa scimu si sa voimu a ne folosi de acesta darnicie a naturii. Incatu despre albine, o spunemu cu intristare, ca amu perdatu multu. Tier'a nostra nu de multu es-

porta cera in catatimi considerabile, si de vre-o cati-va ani aducemu noi cera din Austria, Francia, si alte tieri. Pecatu si rusine ca sa abandonamu cu atata usurintia o ramura de productiune carei i priesce atatu de bine in tier'a nostra.

Din grup'a IX, care cuprinde productele de orticultura nu avemu asiá multe produse de dusu, pentru ca acesta productiune a fostu si este prea neingrigita la noi. Cu tote acestea avemu cate-va soiuri de fructe care merita de a fi espuse, si aru trebui sa se tramita; astfelu suntu gutuiele, merele domnesci si calugaresci, prunele, perele motrone, caise si alte fructe.

In fine sa vedemu ce putemu espune din grup'a X care cuprinde obiectele destinate a ameliora conditiunea fisica si morala a populatiunei.

Din acele dintaiu clase ale acestei grupe, care cuprindu materialulu si metodele de invetiamentu pentru copii si bibliotecu pentru invetiamentulu adolescentiloru, nu avemu asiá multe obiecte de tramisu, pentru ca din nenorocirea nostra negliamtu prea multu invetiamentulu primariu.

Noi nu voimu sa intielegemu aceea ce ne-a disu nemuritorulu Lazaru, si dupa densulu atati barbati distinsi, cum ca nu vomu putea pasi inainte decatu invetiandu carte; staruimu in ignorant'a nostra cu tota lumin'a ce se revarsa in cele mai multe staturi din Europ'a si Americ'a preste poporu.

Din clas'a costumelor avemu de tramesu multe si frumose costume nationale si suntemu convinsi ca in acesta privintia vomu fi intre cei d'antaiu. Sa trametemu dara colectiuni complete de costume de barbati, de

femei si de copii, din tote judetiele tieriei, si pentru tote anotempurile; sa le ducemu pentruca si ele voru contribui a inchide gur'a acelor care inca nu suntu convinsi despre originea nostra latina.

Sa se tramita si specimene de locuintie din deosebite parti ale tieriei, pentru ca sa se cunosca in ce case locuescu, si sa credemu, ca si in acesta privintia nu vomu fi acci din urma.

Pentru ca sa putemu figura in clas'a instrumentelor si proceduriloru de lucru speciale pentru lucratori siefi, aru trebui sa trametemu la Parisu mai multi meseriasi romani care se esecuteze pe locu: astfelu aru trebui sa trametemu plugari, curelari, tiesatori, rotari si alti meseriasi. Sa nu ne scumpimu, cum avemu obicei, si sa ducemu cati-va din asemenea meseriasi, ca sa nu facemu noi exceptiune intre celelalte popore, si totu odata ca sa pota vedea inteligint'a si gustulu lucratoriloru romani.

Cu acesta din urma clasa se incheie scriu productelor ce se potu tramete la Espositiunea dela Parisu. Din cate amu disu credu ca nu mai pote romanu indoiela ca Romania pote figura la Espositiune, si trebuie sa figureze cu tota incapalinarea acelor care cu ideile loru cele neesacte aru fi voitu ca si de asta data sa remanemu pre din afara. Noi ne adresamu catra producatorii romani de tota trepta, si-i conjuramu in numele celor mai mari interese ale patriei, ca sa-si dea man'a cu totu, sa-si puie tote silintiele pentru a tramete la Espositiunea dela Parisu colectiuni de obiecte catu se pote mai complete si mai alese.

mun'a Türkös, Andronicu Androne Invetiatoriu la scólele normale de aici, Chirilu Falea invetiatoriu in Topliti'a si Visarionu Romanu din Resinari, dupa espirarea termenului desfiptu comitetulu parochialu cercetandu mai întâiu prin o comisiune din sinulu seu cu tóta consciósitatea documintele, pre cari-si baséza Dni concurenti cererile, in co-intielegere cu Dlu Protopopu Iosifu Baracu decise, cá de óre-ce toti concurentii posedu cerintiele prescise in concursu, sa se puna toti in candidatura. Deci anuntandu-se Dumineca in 4 Iuniu a. c. in biserica, ca in Duminec'a venitóre se va tineá sinodu extraordinariu pentru alegerea parochiului, apoi cetindu-se lista candidatilor si provocandu-se parochianii a luá cu totú parte la seversirea acestui actu insemnatu, eri in 11 Iuniu a. c. dupa celebrarea s. Liturgii si advocarea spiritului sântu Dnulu Protopopu Iosifu Baracu deschise sinodulu cu o cuventare, pre cátu de instructiva, pre atátu de acomodata actului importante, pentru a cáru seversire se conchiamá sinodulu. In acésta cuventare se arátá cu cuvinte elocinte insemnataea misiunii de preotu, drepturile si datorintiele, ce suntu legate cu aceea, respunsabilitatea fatia cu fericirea nóstra vremelnica si vecinica, precum si cualificatiunea si gradulu de cultura, ce trebuie sa aiba in tempulu de acum'a unu preotu, pentru cá sa-si póta implini cu scumpetate gréu'a si important'a sea misiune. Dupa acésta cetindu-se inca odata lista candidatilor si cualificatiunea fia-cáruia, si alegendu-se 2 Secretari si 4 Controlori si dupa ce o propunere pentru salarisarea parochiloru dela s. nóstra Biserica, nepátendu-se luá in pertractare acestu sinodu, conchiamatu numai pentru alegerea parochiului, se indrumá la comitetulu parochiale spre a se luá in desbatere si propune sinodului prossimu, se purcese la votisare. Fiindu numai 189 votanti de fatia, capetara Dlu Visarionu Romanu 1, Ioane Pascu 12, Ioane Pope'a 28, iera celelalte tóte si anume 148 voturi Andronicu Andronic. Finindu-se astfelu alegerea Dlu Protopopu incheiá siedinti'a cu cáte-va cuvinte potrivite. Incheiandu raportulu nostru tinutu curatu objctivu, nu putem trece cu vederea acea impregiurare, ca Dlu Pope'a, cá candidatulu, care dupa atestatele produse este celu mai cualificatu, si a capetatu cele 28 voturi dela tóta inteleginti'a, ce erá de fatia precum si dela fruntasá negociatoriloru din suburbii; dreptu aceea suntemu convinsi ca la loculu competinte pre bas'a acteloru tramitiende cu protocolulu sinodului la ocuparea acestui sacru si cu deosebire la noi románii atátu de importante postu, intru interesulu generale se va luá in drepta consideratiune in matura cumpenire nu numai cuantitatea ci si cualitatea voturilor. Acésta se doresce de cátra toti románii cugetatori de aici, cari preferéza prosperarea binelui comunu inaintérei particulare cu atátu mai vertosu, cu cátu este sciutu, ca pusetiunea preoliloru nostri, carea de altmintrea la Biserica nóstra si acum'a nu este rea, devine totu mai asigurata si tocm'a pentru aceea se si pretinde cu totu dreptulu, cá individii, cari aspiréza la unu postu de Parochu, se posedá afara de celelalte cualitati, si acelu gradu de cultura care este neaperatu de lipsa, pentru cá sa-si implinesca cu demnitate si intru interesulu comunu afacerile sele.

Principatele române unite.

Moldov'a, publica urmatórea telegrama:

„Dlui Colonelu Radovici. — Iassi.

„Dati ordinu telegraficu comandantiloru de granitia a lasá libera intrarea Dómnei Cuz'a, oprindu pre fostulu Domnu Cuz'a de se va presentá.“

Scimu ca in tóte tierile fostii Domnitori au fostu si suntu, petru cátu-va tempu, opriti de a stá in launtrulu tierii ce au guvernatu. Astfelu in Franci'a republic'a a esilatu pre toti regii detronati, astfelu Napoleonu I pre Burboni si Burbonii pre intréga famili'a Napoleone; astfelu si Regele Filipu cu famili'a Borboniloru si a lui Napoleonu, astfelu Napoleonu III cu ambele ramure ale Burboniloru; astfelu mai nainte in Engliter'a, astfelu acum in Itali'a. Aceste opriri se facu din cauza ca pretutindenea cei cari au domnit, ori-cátu sa fi fostu de rei, au partisanii si protivnicii loru. Dupa o resturnare spiritele suntu in ferbere si ambele párti se arunca unele in contr'a altor'a cu pasiunea suveniriloru trecute, pasiune ce este mare din ambe pártile, decurgendu la unii din avantajiele ce au perdatu si la altii din suferintiele, nedreptatirile si presecutárilé ce au induratu. In asemenea tempi presentia celui care a domnitú póte adese sa atlie

si pre unii si pre ceilalti si provoca conflicte va-tematóre pentru amendóne pártile si une-ori póte periculóse pentru fostulu domnitoriu; si aceste pasiuni suntu adese mai mari candu acela care a domnitú a fostu reu.

Astfelu dara nu numai ca recunóscemu ca pretutindenea si totudéun'a guvernéle tinu, pentru cátu-va tempu in departare pre fostii domnitori dara inca cunóscemu si ratiunamentulu ce-i conducú la acea decisiune. Cu tóte aceste noi dechiarámu ca avemu o opiniune contraria. Nu scimu déca fostulu Domnu Cuz'a, aru fi cerutu voia sa intre in tiéra; déca in sa va fi cerutu si majoritatea consiliului de ministri aru fi urmatu calea batuta si i-arú fi refusatú deocamdata cererea, sa ne permita a spune aci, ca dupa noi au facutu reu. Pre candu la 2 Maiu 1864, erau pre deplinu oprite si press'a si intrunirile publice, la 11 Februariu 1867 s'a datu cea mai absoluta libertate, si cu tóte aceste nu s'a radicatú, nici in Camera, nici in Senatu, numite de Voda Cuz'a, nici in tóta tier'a libera pe deplinu, o voce, o singura voce macaru, in favórea detronatulu Domnu. Mai multu inca; acei cari l'au atacatu, l'au uditu, l'au insultatu chiaru prin graiu si prin scrisu si au spusu pe fatia in publicu fapte de cea mai mare immoralitate, atribuite fostulu Domnitoriu, au fostu organele si ómenii ce pán'aci erau platite de fostulu Domnu si de guvernulu seu. Acestu singuru faptu este de ajunsu spre a areta unde erá adevérule si tari'a; pentru ce dar guvernulu actualé se impedece intrarea in tiéra a celui ce a fostu detronatu in unanimitate de cátra natiune? Si acestu pentru ce, devine si mai temeinicu candu insusi fostulu Domnitoriu aru cere se intre in tiéra, cáci prin acea cerere elu ia respunderea de ori ce s'aru intemplá in numele seu si chiaru in contr'a sea.

Voda Cuz'a scie bine ca ori ce s'aru puté intemplá, in tiéra si afara din tiéra, ori ce catastrofe aru veni peste tiéra, din afara seu din intru, totu póte fi cu putintia afara de revenirea sea pe tronu. Istori'a este aci cá sa faca pe cei mai setosi de putere sa scia ca cei caduti de pe tronu nu se mai radica, si chiaru regii legitimi nu mai revinu de cátu adusi in furgónele strainiloru si ca chiaru atunci domni'a loru este o convulsione numai si prin urmare fórté trectatóre. Voda Cuz'a scie ca Russi'a n'a recunoscutu din revolutiunea dela 1848, decátu unu singuru actu; abdicarea lui Voda Bibescu, egale cu abdicarea lui Voda Cuz'a. Pin urmare, Voda Cuz'a numai póte lucrá pentru resuirea sea pe tronu, fiindca scie ca numai acésta este peste putintia.

Scimu fórté bine ca toti misieli, toti falitii, toti agintii in solda strainului se servescu acum cu Voda Cuz'a, spre a manliné neliniscea in tiéra; dupa noi in sa, venirea in tiéra a lui Voda Cuz'a aru curmá agitarea misiiloru. In ori ce casu dar suntemu contr'a unei asemenea mesure, si déca mai repetámu, Voda Cuz'a aru fi cerutu voia de a intrá in tiéra si dd. Ministri iarú fi refusatú, dupa parerea nóstra au facutu unu actu gresitu, nepoliticu, din tóte puncturile de privire, si la regretámu din anima. Carolu I. domnesce prin vointi'a natiunii. Guvernulu seu administra prin cea mai deplina libertate, si are consciinti'a, ca lupta spre a intemeiá domni'a dreptátiéi. Se via dera Voda Cuz'a in tiéra, déca voiesce, déca o cere, si natiunea si Europ'a intréga sa ne véda pe toti la lumina cea mare. Viciulu numai, ear nu virtutea se teme de lumina, si fia-care sa-i ia resplata dupa faptele sele, fia-care sa se culce precum si va asterne.

Varietáti.

* * Din Comitatu Albei superioare avemu o corespondintia, din carea se vede ca románii suntu multiamiti, ca au remasu Comite supremu totu Il. S. Dlu La d a y, care fusese si pána acum. Cu deosebire se esprima in corespondintia bucuria cáci la inaltele locuri nu se luara in consideratiune sgomotele respandite de ultraistii magiari, cari cu ori-ce pretiu, de e spre binele loru seu nu, aru vrea sa se indese ei in tóte posturile.

* * S ü d = 0 s t. Sub numele acest'a si recomanda cunoscutulu poetu talentatu si literatulu L u d o v i c u A d o l f u S t a u f e = S i m i g e n o v i c z din Brasiovu unu opu, carele tractéza despre istorióre (naratiuni) privitórie la istori'a si viéti'a poporului románu. Amintitulu poetu si literatu ne e cunoscutu inca prin traducérite sele cele nimerite ale poetiloru romani („Romanische poeten“), care au esitu la lumina acum'a doi ani.

* * (Escriere de premii.) Fia-cáru omu inteleginte, dar mai alesu societátiloru, ce-si propunu scopuri mai inalte de urmaritu le place fórté multu a vedé propasiri repedi si serióse in tóte ramurile sciintiei seu cultúrei ómenesci. Dar fia-ce inaintare de felulu acest'a cere neaperatu sacrificie si de tempu si de repansu. Nu incapé inoéla, ca ostená'a, munc'a si sacrificiele unui omu numai atunci'a devinu statornice, necurmato, numai atunci'a se intarescu si se immultiescu, candu afla vre-o apretuire, vre-o resplata, fia ea materiala ori numai morala chiaru. La noi in Bucovin'a mai cu séma, unde se afla pré putini ómeni de sciintia, cari sa devina producatori literari, la noi, unde suntu asiá de putini amatori de cetire, incátu produceatorulu literariu nu póte contá nici chiaru la desdaunarea speseloru tipariului necum inea la vre-o resplata materiala pentru sacrificiele cele multe, si mari, ce le aduce scriindu cáte ce-va spre folosulu publicu, la noi in Bucovin'a, dicu mai multu decátu ori unde suntu de neaperata trebuintia resplatiri materiale si morale pentru inercári de producéri literarie. Rezamendu-se pe aceste considerári, adunarea generala a Societátiéi pentru lit. si cultur'a romána din sedinti'a sea dintre 11/23 Ian. 1867. din putinele mijlóce, de cari póte ea dispune, a preliminaru sum'a de 200 fl. pentru premiarea celoru mai insemnate lucrári literari ce se voru tramete din Bucovin'a Comitatu Societátiéi spre dejudecare. Aducandu la indeplinire conclusulu adunárei generale, Comitatu Societátiéi si face onóre, de a provocá pre toti acei'a, cari se ocupa cu scrieri literarie originale folositóre, de a i le tramite pre aceste pána in finea lui Novembre a. c. spre dejudecare. Dupa cumpenitá'a si reusit'a scrierei, ea se va premiá dupa chipsuinti'a Comitatu, seu bannesce seu numai prin amintire laudatóre in „Fóia Societátiéi.“ Pre lánge acésta Comitatu Societátiéi se dechiará gat'a cu incuviintiarea autorului de a tipári pre spesele Societátiéi produsulu lui literariu, lasandu autorului prisosulu ce aru resultá din vendiare dupa acoperirea speseloru tipariéi. Ori-ce scriere originala fia ea sciintiala ori biletristica póte concurge la premiare, chiaru si scrieri, cari tractéza seriosu in modu meritoriu cestuni speciale de interesu vitalu, precum: despre scólele poporale, despre agricultur'a romána, despre meseriele romanesci, despre matesaritu, despre albinatu despre pomologia si a. Comitatu Societátiéi aru vedé cu placere concurendu o culegere de arú romanesci din Bucovin'a seu cántece natiunale asiediate in note (in cvarteturi etc.), seu si altu feliu de scrieri musicale; mai departe cárti scolastice poporale, in tocmite dupa metodele cele mai bune, cárti pentru premiarea copiloru si altele de asemenea. Descrieri de vechiatáti istorice din Bucovin'a de locuri istorice cu traditiunile loru poporale, de datine poporale cu esplanatiunea loru, culegeri de numiri poporale romanesci de plante, de animale, minerale, si a. voru fi asemenea bine venite. Comitatu Societátiéi.

* * In Angli'a se facu adunári, unde se discuta multu despre egal'a indreptátre a femeiloru, va sa dica sa aiba si ele votu in afacerile tierii si in alte afaceri publice cá si barbatii. In atari adunári se intelege, ca cá persóne interesatóre se aduna si femeile in numeru mare, cá sa-si apere interesele secului contra barbatiloru suprematisatori. Un'a dintre aceste dómne venise ce-va mai tárdiu in adunare, pre candu locurile de siedere erau mai tóte ocupate. Unu barbatu, spre care se apropiá intárdiat'a dómna, se scóla cu tóta etichel'a si vrea sa-i faca locu sa siéda. O intrebá in sa mai întâiu, déca si dens'a e un'a din cele ce vrea sa se bucare de drepturile de cari se bucura barbatii. „Firesce“ respunde dómna cu unu surisu de mirare, ca cum de i se pune astfelu de intrebare. „Bine“ respunde atunci galantomulu de mai inainte asiedindu-se la loculu de unde se sculesc „bucurate dara, de acum, de drepturile barbatesci si stai in picioare.“

Anuntiu.

Unu practicantú de negociatoria se primescu in bolt'a de marfe de speceria-coloniala de sub firm'a C. Bugarski in Sabiu.

Burs'a de Vienn'a.

Din 16/28 Iuniu 1867.

Metalicele 5%	60	10	Actiile de crédito	186	60
Imprumut. nat. 5%	70	25	Argintulu	122	50
Actiile de banca	722		Galbinulu		5 92